

Verslag

**van de eerste vergadering van de subcommissie-H, Eems-Dollard,
van de Permanente Nederlands-Duitse Grenswaterencommissie,
op 14 februari 1997 te Leer (Bondsrepubliek)**

Deelnemers:

Nederlandse delegatie:

Ir. J.R. Hoogland (voorzitter) - Rijkswaterstaat Noord-Nederland
 Ir. W.A. ter Laak - Rijkswaterstaat Noord-Nederland
 mevr. M. Datema - directie Noord, Ministerie LNV
 Mr. V.M. Vennix - waterschap Dollardzijlvest
 Mr. J. Kunst - provincie Groningen
 Drs. J.W.M. de Jager - Rijkswaterstaat Noord-Nederland
 (sekretaris)

Duitse delegatie:

MR G. Krause (voorzitter) - Umweltministerium Niedersachsen
 BD H. Gräbe - Bezirksregierung Weser-Ems
 BOR I. Faida - Bezirksregierung Weser-Ems
 BD J. Jeß - Landkreis Leer
 Oberdeichrichter J. Hopkes - Rheider Deichacht
 BOR J.P. Eckhold - Wasser- und Schifffahrtsdirektion Nordwest
 Dipl.Ing. P.J. von Holdt - Bezirksregierung Weser-Ems
 (sekretaris)

Opening

De voorzitter van de Duitse delegatie, de heer Krause, opent als voorzitter de vergadering. Hij verwijst naar 22 augustus 1996, toen het Aanvullende Protocol bij het Eems-Dollardverdrag, over de samenwerking in het waterbeheer en de natuurbescherming in de Eemsmonding, door de de verdragspartijen Bondsrepubliek Duitsland en het Koninkrijk der Nederlanden werd ondertekend. Organisatorisch dient de samenwerking plaats te vinden in het kader van de Permanente Duits-Nederlandse Grenswaterencommissie, reden waarom de instelling van een subcommissie beoogd is.

Hij richt een woord van hartelijk welkom tot de deelnemers van deze bijeenkomst en in het bijzonder tot de Nederlandse delegatie. Hij memoreert dat hem en de heer Hoogland, de voorzitter van de Nederlandse delegatie, een persoonlijke relatie bindt uit de gezamenlijke activiteiten in het kader van de Permanente Commissie.

Aansluitend bedankt hij de vertegenwoordiger van de Landkreis Leer en de vertegenwoordiger van het Rheider Deichacht voor de organisatie van de vergadering.

De heer Hoogland dankt voor de vriendelijke welkomstwoorden. Hij vertolkt zijn opvatting dat in het in te stellen overlegkader en in het bijzonder door goede nabuurschap, gemeenschappelijke en actuele belangen en doelein-

den met betrekking tot milieu- en natuurbescherming in de gemeenschappelijke grensregio van Dollard en Eemsmonding geregeld kunnen worden.

Desgevraagd antwoordt hij, dat de vertegenwoordigers in de Nederlandse delegatie bereid zijn in het Duits de besprekingen te houden, zo goed als dat hen mogelijk is.

Onder bevestiging van de wezenlijke gelijkwaardigheid van beide talen bedankt de heer Krause hem en de gehele Nederlandse delegatie voor deze vriendelijke tegemoetkoming.

De heer Hoogland deelt verder mee dat van de Nederlandse delegatie de heren Visser (ministerie LNV) en Menninga (provincie Groningen) verhinderd zijn aan deze vergadering deel te nemen; zij worden door mevrouw Datema respectievelijk de heer Kunst vervangen.

Op voorstel van de heer Hoogland stellen de deelnemers zich vervolgens kort voor. De heer Jeß geeft als vertegenwoordiger van de Landkreis Leer en als heer des huizes daarbij informatie over de historische "Haneburg" en verklaart dat men gaarne deze vergaderzaal ter beschikking stelt voor deze bijeenkomst.

Aansluitend wordt afgesproken dat de verzend- en adreslijsten van de respectieve delegaties worden uitgewisseld.

Grondslag van de werkzaamheden, naamgeving en gebiedsbegrenzing

De heer Krause brengt in herinnering dat de in het kader van de Grenswaterencommissie door de werkgroep Eems-Dollard vervaardigde brochure "Waterbeheer en natuurbescherming in het Eems-Dollardestuarium" (het Gräbe/Olman-rapport) de voorbereiding vormde voor het Aanvullende Protocol bij het Eems-Dollardverdrag. Als wetsontwerp doorloopt het Protocol thans de ratificeringsprocedure; de Bundesrat (als Kamer van de Länder) heeft er reeds mee ingestemd.

De heer Hoogland geeft als aanvulling, dat aan Nederlandse zijde reeds in december van het afgelopen jaar het wetsontwerp aan het Parlement is aangeboden en dat een spoedige ratificering wordt verwacht.

Overeenkomstig de reeds aanwezige grondslag van de werkzaamheden en de zwaartepunten daarin wordt met algemene instemming het juist en nuttig geoordeeld de nieuwe subcommissie de naam te geven van subcommissie "Eems-Dollard". Daarbij zal evenwel uit het geografische werkgebied van de tot nu toe nog bestaande subcommissie "Westerwoldse Aa / Eemsgebied" het gedeelte van het grensgebied tot aan het werkgebied van de subcommissie "Boertange" in de werkzaamheden betrokken worden.

Met betrekking tot de Dollard en de Eemsmond dient met voorrang aandacht geschonken te worden aan de begrenzingen van het verdragsgebied en het omstreken gebied, weergegeven in de concepten van de kaartbijlagen ten behoeve van de Permanente Commissie.

De kaartenbijlagen zullen nog zodanig aangepast dienen te worden dat ze voor wat betreft geografische benamingen met de ambtelijke gegevens en de zeekaarten overeenstemmen.

Samenstelling van de delegaties; andere organen

Er bestaat overeenstemming over dat naast de in de betreffende delegaties opgenomen leden en plaatsvervangende leden naar behoefte ook deskundigen aan de vergaderingen kunnen deelnemen. Over de deelname van ad-hoc deskundigen - als er een bijzondere aanleiding voor is - naast de permanente deskundigen, zullen de delegaties elkaar vooraf op de hoogte stellen.

In de Duitse delegatie zal de Wasser- und Schifffahrtsdirektion Nordwest met een permanente deskundige vertegenwoordigd zijn.

Het wordt nodig geoordeeld dat naast de bestaande contacten, die uiteraard uit de personele samenstelling van de delegaties reeds voortkomen, de informatievoorziening naar organen die in het geografische werkgebied evenzeer werkzaam zijn, te institutionaliseren. Hierbij wordt gedacht aan de:

Nederlands-Duitse Commissie voor de ruimtelijke ordening;
Nieuwe Hanze Interregio;
Trilaterale Waddenzee Secretariaat - Common Wadden Sea Secretariat;
Eemscmissie.

Laatstgenoemde commissie dient regelmatig door een verslag op de hoogte te worden gebracht.

In verband met het bovenstaande wordt besproken in hoeverre het mogelijk en doelmatig is in de openbaarheid mededeling te doen over de werkzaamheden, zonder in de bevoegdheid te treden van de Permanente Commissie.

Het wordt doelmatig en uitvoerbaar geoordeeld dat het internationale Waddenzee Secretariaat met de status van waarnemer aanwezig kan zijn inzake aangelegenheden van het milieubeleid.

Formulering van de taken

Er bestaat overeenstemming over dat het op grond van het Protocol (artikel 6, eerste en tweede lid, in samenhang met artikel 5, vijfde lid, onderdeel d) de taak van de subcommissie is voor het Verdragsgebied voorstellen voor beschermde natuurgebieden te ontwikkelen. Ook is het de bedoeling de informatie- en gegevensuitwisseling te verbeteren, gemeenschappelijke meetprogramma's uit te voeren, gemeenschappelijke beschermings-doeleinden te formuleren en de gewenste uitvoering van taken over en weer af te stemmen.

In de eerste plaats lijkt het nodig, op basis van het Gräbe/Olman-rapport, de taken waar wij voor staan te catalogiseren, te concretiseren en te structureren.

Gelet op de omstandigheid dat zonder meer te verwachten is dat het voor deze subcommissie nodig zal blijken te zijn - zeker in de aanloopfase - met een hoge frequentie bijeen te komen, is het in de eerste plaats nodig dat in twee werkgroepen de voorliggende problemen worden gestuctureerd en naar moeilijkheidsgraad (van eenvoudig tot moeilijk) worden gecatalogiseerd.

En wel in de werkgroepen:

- Natuurbescherming (mevrouw Datema en de heer Faida);
- Waterhuishouding (de heer Ter Laak en de heer Gräbe).

Teneinde reeds in september van dit jaar de eerste voorstellen voor te kunnen leggen aan de Permanente Commissie wordt onderstaande planning in de tijd afgesproken.

De resultaten van de werkgroepen dienen reeds ter beschikking te komen voor de volgende vergadering, waarvoor als datum wordt bepaald:

23 mei 1997, 11.00 uur.

Als datum voor de daaropvolgende vergadering wordt vastgelegd:

14 augustus 1997, 10.00 uur.

Informatie

a) CPVP-fabriek Goodrich in Delfzijl

De heer Ter Laak brengt ter informatie van de subcommissie naar voren, dat de voorzitter van de Nederlandse delegatie in de Permanente Commissie per brief aan de heer Ruchay, voorzitter van de Duitse delegatie, gegevens verstrekt heeft over de betreffende stand van zaken en de voorgenomen goedkeuring van de CPVC-fabriek in Delfzijl.

De aangelegenheid aanhangig geweest voor de Raad van State, de hoogste Nederlandse bestuursrechter, waarbij als belangrijke vraag de stand van de produktietechniek een beslissende rol speelde. De produkte dient onder een aangescherpte normstelling plaats te vinden, overeenkomend met de huidige stand van produktietechniek. Hieruit vloeit voort dat de betreffende emissies tot 1 / 10 van de (aanvankelijk toegestane) waarden kunnen worden teruggebracht.

Inmiddels zijn de goedkeuringen van kracht geworden; het bedrijf kan tot produktie overgaan.

Van de zijde van de Duitse delegatie wordt bevestigd dat verdere informatie niet nodig is.

b) Waterkering in de Eems

De heer Gräbe geeft een toelichting op de overwegingen voor een waterkering nabij Gandersum in de rivier de Eems.

De aanleiding hiervoor vloeit voort uit de omstandigheid dat de in het jaar 1994 opgetreden stormvloedsituatie aantoonde dat in vergelijking tot de voor de dimensionering van de dijken tot nu toe aangehouden maatgevende stormvloedgegevens van 1962 en 1976 in de Eems een snellere verhoging van het niveau van de stormvloedwaterstanden optrad, op grond waarvan een aanpassing van de maatgevende waterstanden noodzakelijk werd.

De Meijer-werf in Papenburg heeft een bijzonder belang bij de totstandkoming van een kering, omdat het transport van grotere nieuwbouwschepen mogelijk zou worden als door de kering af en toe kortdurend het peil van de

Eems opgestuwd zou kunnen worden.

De heer Hoogland brengt naar voren dat hij nog geen nadere informatie ontvangen heeft over de stormvloedkering/stuw ontvangen heeft. In Nederland heeft men ruime ervaring met de constructie van keringen. Hij gaat ervan uit dat van de zijde het Land Niedersachsen (initiatiefnemer) voldoende informatie ter beschikking zal worden gesteld om te kunnen beoordelen wat de eventuele consequenties zijn. Namens de Nederlandse delegatie deelt de heer Hoogland mede dat op voorhand geen principiële bezwaren bestaan.

Hij verklaart dat geruchten ongegrond zijn, als zou het Nederlandse parlement - op grond van het voornemen tot aanleg van deze kering - niet van plan zijn het Aanvullende protocol bij het Eems-Dollardverdrag te ratificeren.

c) Exploratieboringen in het Waddenzeegebied

Vanuit de Nederlandse delegatie wordt erop gewezen dat in het gebied ten Noorden van Rottumerplaat en Rottumeroog - d.i. westelijk van Borkum - aardgas-exploratieboringen zullen plaatsvinden. De toestemming betreft uitsluitend opsporing; lozingen zijn niet toegestaan. Een kaart betreffende de lokaties wordt aan de Duitse delegatie uitgereikt (zie bijlage).

De heer Eckholdt vult aan dat de benodigde toestemmingen op grond van de reglementering inzake rivier- en scheepvaartbeheer (SSG) reeds zijn verleend.

d) Schelpenwinning/schelpenvisserij

Een aanvraag van de Vereniging Nederlandse Schelpenvissers om schelpen te winnen in de monding van het estuarium van de Eems is bij de Duitse instanties in behandeling.

Er is een procedure vereist krachtens de Mijnbouwwetgeving (Oberbergamt Clausthal-Zellerfeld) en onderzocht wordt of een procedure voor de ruimtelijke ordening noodzakelijk is.

In het kader van de goedkeuringsprocedure dienen alle relevante feiten met betrekking tot de ingreep in de natuur aan de orde te komen.

De subcommissie zal te gelegener tijd over de aangelegenheid zijn toestemming uitbrengen.

Verslag van de 3e vergadering van de subcommissie Westerwoldsche Aa / Eemsgebied

In het verslag over de laatste (3e) vergadering van de subcommissie Westerwoldsche Aa / Eemsgebied staan enkele kleine onvolkomenheden. De Duitse voorzitter (de heer Gräbe) zal de Nederlandse delegatie per brief redactievoorstellen zenden.

Informatie aan de pers

Mede i.v.m. de bijzondere aanleiding voor deze eerste bijeenkomst van dit nieuwe overlegorgaan zullen de heren Hoogland en Krause na afloop van de vergadering een persconferentie geven.

(opmerking: Op de persconferentie waren vijf journalisten van Duitse kranten aanwezig; jammer genoeg echter geen Nederlandse persvertegenwoordigers.)

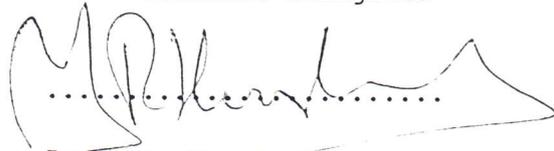
Met dank aan de deelnemers van de vergadering sluit de voorzitter de bijeenkomst.

De voorzitter van
de Duitse delegatie

MR G. Krause

De voorzitter van
de Nederlandse delegatie

Ir. J.R. Hoogland

datum: 14.08.1997

-----/-----

502.09-01410/2-5

Niederschrift

**über die 1. Sitzung des Unterausschusses Ems-Dollart
der Ständigen Deutsch-Niederländischen Grenzgewässerkommission
am 14.02.1997 in Leer**

Teilnehmer:

Niederländische Delegation

1. ir. J. R. Hoogland (Obmann)	- directie Noord-Nederland van Rijkswaterstaat
2. ir. W. ter Laak	- directie Noord-Nederland van Rijkswaterstaat
3. mevr. M. Datema	- directie Noord ministerie van LNV
4. mr. V.M. Vennix	- waterschap Dollardzijvest
5. mr. J. Kunst	- provincie Groningen
6. drs. J.W.M. de Jager	- directie Noord-Nederland van Rijkswaterstaat

Deutsche Delegation

1. MR G. Krause (Obmann)	Niedersächsisches Umweltministerium
2. BD H. Gräbe	Bezirksregierung Weser-Ems
3. BOR I. Faida	Bezirksregierung Weser-Ems
4. BD J. Jeß	Landkreis Leer
5. Oberdeichrichter J. Hopkes	Rheider Deichacht
6. BOR J.-P. Eckhold	Wasser- und Schifffahrtsdirektion Nordwest,
Aurich
7. Dipl. Ing. P. J. von Holdt	Bezirksregierung Weser-Ems

Eröffnung

der Obmann der Deutschen Delegation, Herr Krause, eröffnet als Vorsitzender die Sitzung. Er verweist darauf, daß am 22.08.1996 das ergänzende Protokoll zum Ems-Dollart-Vertrag über die Zusammenarbeit im Gewässer- und Naturschutz in der Emsmündung von den Vertragsparteien Bundesrepublik Deutschland und Königreich der Niederlande unterzeichnet wurde. Organisatorisch solle die Zusammenarbeit im Rahmen der Ständigen Deutsch-Niederländischen Grenzgewässerkommission erfolgen, weshalb die Konstituierung eines Unterausschusses Ems-Dollart beabsichtigt sei.

Er richtet herzliche Worte des Willkommens an die Teilnehmer der Zusammenkunft und insbesondere an die Niederländische Delegation. Er verweist auf die ihn mit dem Obmann der Niederländischen Delegation, Herrn Hoogland, verbindende Bekanntschaft aus der gemeinsamen Tätigkeit im Rahmen der Ständigen Kommission.

Anschließend dankt er dem Vertreter des Landkreises Leer sowie dem Vertreter der Rheider-Deichacht für die Ausrichtung der Sitzung.

Herr Hoogland dankt für die freundliche Begrüßung. Er gibt seiner Überzeugung Ausdruck, daß innerhalb des zu bildenden Gremiums i.S. guter Nachbarschaft gemeinsame und jeweilige Interessen und Ziele bzgl. des Umwelt- und Naturschutzes in der gemeinsamen Grenzregion des Dollarts und der Emsmündung geregelt werden können.

Eingehend auf die entsprechende Fragestellung erklärt er, daß sich die Vertreter der Niederländischen Delegation bereitfinden, die Besprechungen soweit wie möglich in deutscher Sprache zu führen.

Unter Bekräftigung der grundsätzlichen Gleichrangigkeit der Sprachen dankt Herr Krause ihm und der gesamten Niederländischen Delegation für dieses freundliche Entgegenkommen.

Herr Hoogland teilt weiter mit, daß die als Mitglieder der Niederländischen Delegation vorgesehenen Herren Visser (Ministerium LNV) und Menninga (Provincie Groningen) verhindert sind, an dieser Sitzung teilzunehmen; sie werden durch Frau Datema bzw. Herrn Kunst vertreten.

Entsprechend einer von Herrn Hoogland gegebenen Anregung stellen sich die Sitzungsteilnehmer jeweils kurz vor. Bei dieser Gelegenheit gibt Herr Jøß als Vertreter des Landkreises Leer und Hausherrn der historischen „Haneburg“ für diese einige Erläuterungen und stellt dar, daß man gerne deren Sitzungssaal für die anstehende Sitzung zur Verfügung gestellt habe.

Im Anschluß an die Vorstellung wird vereinbart, daß Anschriftenlisten bzgl. der jeweiligen Delegationen ausgetauscht werden sollen.

Aufgabengrundlage, Name, Gebietsabgrenzung

Herr Krause erinnert daran, daß die im Rahmen der Grenzgewässerkommission von der Arbeitsgruppe Ems-Dollart in Form einer Broschüre erarbeitete Zusammenstellung „Wasserwirtschaft und Naturschutz im Ems-Dollart Ästuar“ (Gräbe/Olman-Papier)

Vorbereitungspapier für das Ergänzungsprotokoll zum Ems-Dollart-Vertrag war. Der Gesetzentwurf befindet sich im Ratifizierungsverfahren; der Bundesrat (Länderkammer) hat bereits zugestimmt.

Herr Hoogland ergänzt hierzu, daß auf niederländischer Seite bereits im Dezember vergangenen Jahres das Gesetz dem Parlament zugeleitet wurde und eine baldige Ratifizierung erwartet wird.

Entsprechend der vorgegebenen Aufgabenstellung und ihrer Schwerpunkte wird es unter allseitiger Zustimmung als richtig und zutreffend angesehen, dem neuen Unterausschuß den Namen Unterausschuß „Ems-Dollart“ zu geben. Gleichwohl soll räumlich aus dem Bereich des bisherigen Unterausschusses „Westerwoldsche Aa/Emsgebiet“ die Grenzstrecke bis an den Zuständigkeitsbereich des Unterausschusses „Bourtanger Moor“ mit in die Betrachtung einbezogen werden.

Bezüglich des Dollart und der Emsmündung sollen vorrangig die im als Konzept vorliegenden Kartenwerke der Ständigen Kommission als Vertragsgebiet bzw. strittiges Gebiet dargestellten Bereiche in die Betrachtungen einbezogen werden.

Das Kartenwerk wäre noch dahingehend zu überarbeiten, als darin die Schreibweise der genannten Örtlichkeiten den amtlichen Verzeichnissen bzw. Kartenwerken (Seekarten) entsprechen sollten.

Besetzung der Delegationen, andere Institutionen

Es besteht Übereinstimmung, daß neben den jeweils in die einzelnen Delegationen berufenen Mitgliedern und stellvertretenden Mitgliedern nach Bedarf auch Sachverständige zu den Sitzungen hinzugezogen werden können. Soweit neben den ständigen Sachverständigen zusätzlich aus besonderer Veranlassung ad hoc-Sachverständige hinzugezogen werden sollen, werden sich die Delegationen hierüber vorab gegenseitig informieren.

In der deutschen Delegation wird die Wasser- und Schifffahrtsdirektion Nordwest regelmäßig mit einem Ständigen Sachverständigen vertreten sein.

Es wird als notwendig erachtet, über die sich zwangsläufig aus vorhandener Personalunion ergebenden Kontakte hinaus, den Informationsfluß zu Institutionen, welche gleichfalls im räumlichen Geltungsbereich tätig sind, zu institutionalisieren. Hierbei ist zunächst gedacht an die

Deutsch-Niederländische Raumordnungskommission,

Neue Hanse Interregio,

Trilaterales Wattenmeer Sekretariat,

Ems-Kommission.

Letzterer soll regelmäßig eine Niederschrift zur Kenntnis gebracht werden.

Informationen

a) CPVC Produktionsstätte in Delfzijl

Herr ter Laak informiert den Unterausschuß darüber, daß der Obmann der Niederländischen Delegation in der Ständigen Kommission Herrn Ruchay als Obmann der Deutschen Delegation in einem Brief Informationen über den Stand der Angelegenheit bzgl. der beabsichtigten Genehmigung für die CPVC Produktionsstätte in Delfzijl gegeben hat.

Die Angelegenheit ist vor dem Raad van State (Oberstes niederländisches Verwaltungsgericht) anhängig gewesen, wobei als wichtige Frage der technische Standard der Produktionstechnik eine entscheidende Rolle spielte. Es ist unter verschärftem Standard entsprechend dem Stand der Technik zu produzieren; hieraus ergibt sich, daß die entscheidenden Emissionen auf 1/10 der zulässigen Werte gesenkt werden können.

Zwischenzeitlich sind die Genehmigungen in Kraft; die Firma darf produzieren.

Seitens der Deutschen Delegation wird bestätigt, daß kein weiterer Aufklärungsbedarf besteht.

b) Ems-Sperrwerk

Herr Gräbe erläutert den Stand der Überlegungen für ein Sperrwerk an der Ems bei Gandersum.

Die Begründung hierfür ergibt sich aus dem Umstand, daß ein im Jahre 1994 aufge-
laufenes Sturmflutereignis gezeigt hat, daß im Vergleich zu den für die Deichbe-
messung bisher maßgeblichen Sturmflutereignissen von 1962 und 1976 in der Ems ein
steilerer Anstieg der Sturmflutscheitelwasserstände sich einstellte, woraus eine An-
passung der Bemessungswasserstände erforderlich wurde.

Ein besonderes Interesse an der Errichtung eines Sperrwerkes hat die Meier-Werft in
Papenburg, der die Überführung größerer Schiffsneubauten möglich wird, wenn die
Ems für diesen Zweck zeitweilig kurzfristig aufgestaut werden kann.

Herr Hoogland führt hierzu aus, daß er noch keine näheren Informationen zur
Errichtung des Sperrwerkes empfangen hat. In den Niederlanden liegen aber mit dem
Bau von Sperrwerken breite Erfahrungen vor. Es wird erwartet, daß seitens des
Landes Niedersachsen (Vorhabenträger), zureichende Informationen übermittelt
werden, um beurteilen zu können, was die evtl. Konsequenzen sind.
Seitens der Niederländischen Delegation teilt Herr Hoogland mit, daß vorab keine
grundsätzlichen Probleme bestehen.

Er erklärt Gerüchte für gegenstandslos, die aus der Absicht zur Errichtung eines
Sperrwerkes die Folge ableiten, daß Niederländische Parlament würde deswegen die
Ratifizierung des Zusatzprotokolls für den Ems-Dollart-Vertrag nicht vornehmen.

c) Erkundungsbohrungen im Wattenmeergebiet

Seitens der Niederländischen Delegation wird darauf verwiesen, daß im Bereich nördlich Rottumerplaat und Rottumeroog - d.h. westlich von Borkum - Erdgas-Explorationsbohrungen durchgeführt werden. Die Genehmigungen beziehen sich ausschließlich auf die Erkundung; Einleitungen sind nicht möglich. Eine Karte bzgl. der Standorte wird der Deutschen Delegation ausgehändigt (s. Anlage).

Herr Eckhold ergänzt hierzu, daß die notwendige strom- und schiffahrtspolizeiliche Genehmigung bereits erteilt wurde.

d) Schillgewinnung/Schelpenvisserie

Ein Antrag der Vereniging Nederlandse Schelpenvissers auf Gewinnung von Schill aus dem Mündungsästuar der Ems liegt den deutschen Behörden vor.

Es wird ein bergrechtliches Verfahren erforderlich (Oberbergamt Clausthal-Zellerfeld) und es wird die Notwendigkeit der Durchführung eines Raumordnungsverfahrens geprüft.

Innerhalb des Genehmigungsverfahrens werden alle relevanten Fragen bzgl. des Eingriffs in den Naturhaushalt abzuarbeiten sein.

Der Unterausschuß wird zu dem Vorgang zu gegebener Zeit sein Plazet abgeben.

**Niederschrift über die 3. Sitzung des Unterausschusses
Westerwoldsche Aa/Emsgebiet**

In der Niederschrift über die letzte (3.) Sitzung des Unterausschusses Westerwoldsche Aa/Emsgebiet ist es zu kleineren Mißverständnissen gekommen. Der deutsche Obmann (Herr Gräbe) wird der niederländischen Seite in einem Schreiben Formulierungsvorschläge unterbreiten.

Presseinformation

Im Anschluß an die Sitzung und auch der besonderen Veranlassung der 1. Tagung des neuen Gremiums werden Herr Hoogland und Herr Krause eine Pressekonferenz geben.

(Anmerkung: Zur Pressekonferenz sind 5 Vertreter deutschsprachiger Zeitungen erschienen; es wurde bedauert, daß keine niederländischen Pressevertreter zugegen waren.)

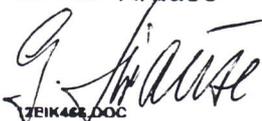
Mit einem Dank an die Sitzungsteilnehmer schließt der Vorsitzende die Sitzung.

Der Obmann
der Deutschen Delegation

14/05/97

Der Obmann
der Niederländischen Delegation

MR G. Krause

ZEIK468.DOC

ir. J. R. Hoogland

